

Wydawca: Demart SA
 02-495 Warszawa, ul. Poczty Gdańskiej 22a
 tel.: 22 662 62 63, faks: 22 824 97 51
 e-mail: info@demart.com.pl
<http://www.demart.com.pl>

Wszystkie prawa zastrzeżone. Żadna część ani całość mapy "Plan centrum Tarnów" nie może być kopiowana, rozprowadzana, publikowana, w tym w formie elektronicznej, w całości lub w części, w jakiegokolwiek zakresie danych, bez pisemnej zgody wydawcy.

© Copyright by Wydawnictwo Demart SA
 Warszawa 2015

Tarnowskie Centrum Informacji -

I miejsce w konkursie Polskiej Organizacji Turystycznej na najlepszy punkt IT w 2008, 2010, 2012, 2013 oraz 2015 roku!

Odnaka honorowa Ministra Sportu i Turystyki „za zasługi dla turystyki” w 2008 roku

Wyróżnienie dla strony www.it.tarnow.pl w konkursie „Złote Formaty 2008”

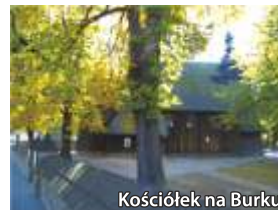
Dostarczamy kompleksowe i aktualne informacje o ofercie turystycznej Tarnowa i regionu.

W siedzibie TCI, Rynek 7 w Tarnowie, dostępne są:

- sala konferencyjna (max. 50 osób)
- mapy i przewodniki turystyczne
- tanie pokoje gościnne 1, 2, i 3-osobowe
- wypożyczalnia rowerów
- przewodniki audio MP3
- przechowalnia bagażu

Rynek

Kościółek na Burku

Dom Mikołajowski

Brama Seklerska

Muzeum Etnograficzne

Mauzoleum gen. Bema

Ławka poetów

Kataryniarz

Bima

Katedra

WYDAWCA:
 © Tarnowskie Centrum Informacji 2017
 Rynek 7, 33-100 Tarnów
 tel.: 14 688 90 90, fax: 14 688 90 92
 mail: centrum@tarnow.travel
www.it.tarnow.pl
www.tarnow.travel

REGION TARNOWSKI

Tarnów w 330 minut

Tarnowskie Centrum Informacji
www.tarnow.travel

MSiT
 Małopolski System Informacji Turystycznej

Dla tych, którzy mogą tylko kilka godzin poświęcić na zwiedzanie najcieplejszego polskiego miasta, zwanego "Perłą Renesansu", proponujemy następującą trasę:

Zwiedzanie zaczynamy na **Rynku**, który jest jednym z mniejszych ale najpiękniejszych placów miejskich w kraju - otoczony zabudowanymi budynkami, z perełkami w postaci renesansowych kamieniczek z podcieniami. Pośrodku stoi ratusz, z zachowanymi gotyckimi fragmentami pierwotnej architektury, zwieńczony wysoką attyką z charakterystycznymi 14 maskaronami. Autorem renesansowej formy budowli jest najprawdopodobniej Jan Maria Padovano. Trzydziestometrowa wieża ratusza (wspaniały widok na miasto) skrywa działający mechanizm najstarszego w Polsce ręcznie nakręcanego zegara ratuszowego. Ratusz po gruntownym remoncie zaprasza do zwiedzania. Tuż obok ratusza (od strony południowo-wschodniej) stoi niepozorny słupek - w dawnych czasach w tym miejscu znajdował się przegierz dla „niecnych bab”.

Z Rynku udajemy się w stronę **bazyliki katedralnej**. W tej najważniejszej świątyni miasta i diecezji tarnowskiej uwagę przykuwają, stojące tuż za ołtarzem, najwyższe w Europie, ponad 13-metrowe, monumentalne pomniki nagrobne rodu Tarnowskich (poświęcono hetmanowi wielkiemu koronnemu - Janowi Tarnowskiemu i jego synowi Krzysztofowi; pierwszy pomnik na ziemiach polskich) i Ostrogskich. Pierwszy jest autorstwa włoskiego rzeźbiarza Jana Marii Padovano. Drugi to prawdopodobnie dzieło Jana Piłstera z Wrocławia lub Niderlandczyka Wilhelma van den Blocka. Natomiast w nawie południowej na uwagę zasługują pomnik nagrobny Barbary z Tęczyńskich Tarnowskiej, pierwszej żony hetmana Tarnowskiego, również wykonany przez Padovano. Jest to arcydzieło renesansowej rzeźby nagrobnej w skali europejskiej. Znawcy sztuki uważają rzeźbę za najpiękniejsze przedstawienie kobiety doby renesansu. W bazylice podziwiać można również pomniki Berrecciego. Przed katedrą - pierwszy (z 1981 r.) na świecie pomnik papieża Jana Pawła II, autorstwa Bronisława Chromego.

Wychodząc z katedry głównym wejściem zobaczymy oparty o mur miejski (za panowania hetmana Tarnowskiego miasto zostało opasane 900 m ceglany murem; do dziś zachowały się fragmenty obwarowań) najstarszy dom murowany - **"Dom Mikołajowski"**. Bliisko 500 letni budynek kryje w swoim wnętrzu skarb najstarszego muzeum kościelnego w Polsce - **Muzeum Diecezjalnego**. Prezentuje ono bogatą kolekcję sztuki sakralnej począwszy od średniowiecza; malarstwo, rzeźbę, szaty liturgiczne, inkunabuły, dokumenty, jak również sztukę ludową, w tym kolekcję malarstwa ludowego na szkło. Warto wejść do środka i podziwiać prawdziwe skarby, a wśród nich: obraz "Opłakiwanie z Chormanic" (pobawa XV w.) - arcydzieło średniowiecznego malarstwa krakowskiego; "Misericordia Domini" ze Zbylitowskiej Góry (ok. 1450 r.); "Pietà z Biecza" (ok. 1380-1400 r.); "Opłakiwanie z Czarnego Potoka" (ok. 1450r.); czy tryptyk - oryginalny ołtarz pochodzący z wpisanego na listę UNESCO kościoła św. Leonarda z niedalekiej Lipnicy Murowanej.

Po wyjściu z muzeum kierujemy się na plac Katedralny, a następnie ulicą Katedralną dochodzimy do pl. Sobieskiego. Stamtąd w lewo, w dół na tzw. Przedmieście Większe - obecnie najpopularniejszy plac targowy w mieście - "Burek". Jego nazwa wywodzi się od broku, którym został pokryty. W domu przy tym placu (właściwa nazwa to pl. Gen. Józefa Berna) w 1794 r. urodził się "Bohater Polski i Węgier" - Józef Bem. To tu stojedyny w Polsce **grający pomnik kataryniarza**.

Mijając stragany kwaciarek idziemy w dół ulicą Najświętszej Marii Panny do jednego z **trzech gotyckich drewnianych kościołów w Tarnowie, kościoła p.w. Matki Bożej Szkapiernej**, popularnie zwanego "kościółkiem na Burku". Kościół ów prawdopodobnie stał w miejscu katedry, a po rozpoczęciu budowy nowej murowanej świątyni został rozebrany i przeniesiony w obecne miejsce nad potokiem Wątek (w latach 1852-1854 przesunięty o kilka metrów od potoku). We wnętrzu świątyni - sanktuarium znajduje się (pochodzący z XVI w.) łaskami słynący obraz Matki Bożej Szkapiernej, malowany na desce. Wierni otaczają Go czcią od niepamiętnych czasów. Kościół pełni również funkcję kościoła cmentarnego dla leżącej po drugiej stronie ruchliwej ul. Narutowicza najstarszy (ok. 1787 r.) i jednej z najpiękniejszych w Małopolsce nekropoli - „Starego Cmentarza”.

Zarówno ta budowla, jak i znajdujący się po drugiej stronie cmentarza **kościółek p.w. św. Trojcy, na Terlikowce** z 1527 r. oraz stojący na Górze św. Marcina (2 km dalej na południe) **kościół p.w. św. Marcina** z XV w. leżą na Małopolskim Szlaku Architektury Drewnianej.

Wracamy do pl. Sobieskiego aby skręcić w lewo i... poczuc się jak w Wiedniu. Idziemy główną arterią miasta - odremontowaną ul. Krakowską, dawnym traktem cesarskim. Najważniejsza ulica Tarnowa to perła secesji. Monumentalne kilkupiętrowe kamienice mają zbliżają klimat CK Tarnowa. W kamienicy pod nr 9, w dzisiejszym hotelu Bristol, w latach 20. XX w. przez kilka miesięcy swoją siedzibę miał rząd ukraiński na uchodźstwie. Po przeliczeniu stornie ulicy, pomiędzy kamienicami, ostatek się podmiejski awdor z dachem krytym gontem. W tym dawnyim zajezdzie mieści się najslyniejsze polskie **Muzeum Etnograficzne**, znane z pierwszej w Europie stajej wystawy poświęconej historii i kulturze Romów. Na dziedzińcu muzeum można wziąć udział w cyganickim ognisku, podziwiać tańce Cyganek ubranych w barwne stroje (na życzenie), jak również zobaczyć prawdziwe cyganickie wozy każdego roku w lipcu wyrusza stąd „Labor Pamięć”, który ściąga do Tarnowa nie tylko Romów, ale i turystów z całego świata. Podczas kilkudniowej wędrowki po Ziemi Tarnowskiej zaznać można koczowniczego życia Cyganów. Po zwiedzeniu muzeum idziemy nieco dalej w dół ulicą Krakowską, aby dotrzeć do „**węgierskiego zakątka Tarnowa**” - skweru Petőfięgo (węgierskiego poety, adiutanta gen. Berna), na którym znajdują się dary naszych bratanków: Brama Seklerska, która wprowadza nas na plac, pomnik Petőfięgo oraz 2 kopijniki (pamięć) Forgona Mihaleja oraz Norberta Lipóczyęgo).

Idąc dalej ulicą Krakowską dochodzimy pod monumentalny, dwuwieżowy kościół oo. Misjonarzy z lat 1904-1906, który do wybuchu II wojny światowej był kościołem garnizonowym. Tuż obok, atrakcją dla najmłodszych „**kosmiczna fontanna**” - ze słoncem i układem słonecznym. Gwiazda wykonana została ze szkła i stali, a na stalowych orbitach umieszczono granitowe planety na „wodnych” poduszkach. Po przeliczeniu stornie ulicy Planty Kolejowe a za nimi, Perła Secesji” - imponujący, piecioletniwie odrestaurowany **dworzec kolejowy** z 1910 r. Nieco dalej, po drugiej stronie torów kolejowych zabytek techniki - Parowóz OI 49 72 z 1953 r. Wracając Krakowskie góry, możemy sfotografować się z kolorowym słoniem (przy skrzyżowaniu z ul. Nowy Świat) oraz wstąpić na najlepsze lody w mieście w najstarszej tarnowskiej kawiarni - Tatrzńskiej. Nieopodal na pl. Sobieskiego znajduje się kawiarnia, Cafe tramwaj” jest to wierna replika tarnowskiego tramwaju, który kursował tędy w latach 1911-1942.

Z pl. Sobieskiego skręcamy w lewo na deptak - ulicę Wałową. Idąc w kierunku wschodnim mijamy przepiękne kamienice, skwer z największym w Polsce **pomnikiem króla Władysława Łokietka**, który lokował miasto Tarnów w roku 1330. Konieczne trzeba dotknąć prawą ręką buta króla, gdyż to przynosi szczęście i pozwala spełnić marzenia. Nieopodal pomnika króla znajduje się **ławka poetów**, na której przycupnęły sylwetki Agnieszki Osieckiej, Jana Brzechwy oraz Zbigniewa Herberta, a obok stoi zrekonstruowany przystanek tramwajowy, gdzie zatrzymywały się tarnowskie tramwaje zwane „biedronkami”. Stojąc obok przystanku, podziwiać możemy również Grób Nieznanego Żołnierza, od którego w prawo biegnie ul. Piłsudskiego (dawniej Seminarnej, gdyż przy niej do dziś mieści się największe Seminarium Duchowne w Europie), która prowadzi do Parku Strzeleckiego, gdzie w oryginalnym mauzoleum pochowane są szczątki gen. Józefa Berna.

Idziemy dalej ulicą Wałową na wschód. Dochodzimy do ul. Basztowej (po prawej stronie), która tak naprawdę ulicą jest tylko z nazwy z powodu schodów. Przy niej, po prawej stronie, znajduje się odrestaurowana **Basteja** - półbaszta, jeden z ocaltých fragmentów murów obronnych. Wracamy na ul. Wałową. Nieco dalej na rogu ulic Wałowej i Rybnej stoi... Roman Brandstaetter, który opierając się o narożnik kamienicy, w berecie i nieodłączną fajką, zza okularów przygląda się przechodniom. Skręcmy w lewo w ul. Goldhammera. Była to najważniejsza ulica Żydowskiego miasta z bankami i hotelami. W budynku z numerem 1 i mieści się ostatni, czynny do 1993 r. dom modlitewny a na kamienicy nr 6 widoczny jest fragment napisu w języku jidisz i polskim reklamujący dania restauracyjne. Dochodzimy do kolejnego odrestaurowanego skweru z fontanną i popiersiem Jana Szczepanika - polskiego „Edisona”. Obok monumentu tablice informacyjne o dokonaniach wynalazcy fotografii barwnej i kamizelki kuloodpornej. Wracamy do ul. Wałowej i nawet nie zorientowaliśmy się, iż jesteśmy już w „Żydowskim” Tarnowie. Bliisko połowę mieszkańców miasta przed II wojną światową stanowili Żydzi, którzy zamieszkiwali wschodnią część Tarnowa.

W dawnej dzielnicy żydowskiej znajduje się jeden z najstarszych i najciekawszych cmentarzy żydowskich w Małopolsce, tutaj także zlokalizowane było getto. Podążamy dalej, ul. Wałową na wschód i dochodzimy do **pomnika gen. Berna** (z 1985 r.) - miejsca częstych odwiedzin oficjalnych delegacji węgierskich. Przez Bramę Piłznerską wchodzimy na ul. Żydowską, obok Domu Florenckiego. Przy tejże ulicy znajduje się **Bima** - jedyna pozostałość po Starej Synagodze. Otoczenie Bimy, pobliski pl. Rybny oraz mury miejskie zostały w 2011 r. gruntownie wyremontowane i stanowią kolejną wizytówkę Tarnowa. Od lat pod Bimą organizowane są koncerty w ramach obchodów Dni Pamięci Żydów Galicyjskich.

Idąc dalej ulicą Żydowską znów dochodzimy na **Rynek**. Teraz zmęczeni spacerem, z głowami pełnymi wrażeń, możemy usiąść w jednej z kilkudziesięciu restauracji i kawiarni (nie tylko w rynku, ale na całym Starym Mieście) i oddać się uczcie kulinarnej. Kierowcom na deser proponujemy herbatę "Tarninówkę" - wzmacniający napar z owoców tarniny. Piesi i pasażerowie powinni spróbować nalewki z owoców tarniny o tej samej nazwie. Już Jan Długosz, wybitny polski kronikarz pisał, że nazwa Tarnowa pochodzi od tarniny porastającej okolice tarnowskiego zamku.

1

10 + 30 minut

Rynek

2

30 minut

Bazylika Katedralna

3

45 minut

Muzeum Diecezjalne

4

30 minut

Kościół p.w. Matki Bożej Szkapiernej

5

45 minut

Muzeum Etnograficzne

6

15 minut

"Węgierski zakątek Tarnowa"

7

30 minut

"Kosmiczna fontanna" i Dworzec kolejowy

8

15 minut

Pomnik króla Łokietka

9

30 minut

Basteja

10

20 + 30 minut

Rynek i Stare Miasto